

Zorgprofielen verhelfden kwaliteit

Grenzen aan de zorg

De invoering van Passend onderwijs dwingt scholen na te denken over hun profiel: wie zijn wij en waar zijn we goed in? Voor het groen vmbo het moment om bewust te worden van de eigen kwaliteiten.

TEKST

leonie barnier

FOTOGRAFIE

studio andré

ruigrok

Met de invoering van Passend onderwijs moeten scholen voor voortgezet onderwijs een zorgprofiel opstellen. Welke zorg de school welke leerlingen kan bieden. In een regionaal samenwerkingsverband stemmen scholen hun zorgprofielen met elkaar af. Voor elke leerling moet in de regio een plekje zijn.

Een zorgprofiel opstellen is eigenlijk een schoolprofiel opstellen. Op het groen vmbo speelt dat misschien nog meer dan op andere vmbo-scholen. Het staat immers bekend om goede zorg. Maar wil een school dat imago ook? Of wil de school juist een meer evenwichtige verdeling tussen leerlingen die wel en geen extra zorg nodig hebben en dus ook een meer evenwichtige verdeling tussen leerwegen. En hoe groen wil de school zijn? De invoering van Passend onderwijs in het voortgezet onderwijs laat scholen niet alleen nadenken over zorg, maar over het hele schoolprofiel. Dit dwingt ze tegelijkertijd om na te denken over kwaliteit, over de vraag waar zij goed in zijn.

Sluitend zorgaanbod

Wellantcollege bijvoorbeeld, is volop bezig met de discussie over de invoering van Passend onderwijs. Vooral op bestuurlijk niveau wordt gesproken over de profilering per school, de verdeling van de zorg en het beschikbare geld binnen de regionale samenwerkingsverbanden. Dichter op de werkvloer vrezten teamleiders van het vmbo Linnaeus in Amsterdam dat er straks minder geld beschikbaar zal zijn voor zorgleerlingen. “Dan zal vooral het geld dat nu dicht bij de leerling besteed wordt, dus de hele cyclus van leerlingbegeleiding en alles wat daarbij hoort, overeind moeten blijven”, vindt teamleider vmbo René de Vries. En teamleider praktijkonderwijs Rob La Rose vindt dat in elk geval de klassen niet groter mogen worden dan de huidige twaalf leerlingen. “Zodat we aan alle leerlingen echt aandacht kunnen besteden.”

‘De klassen in het praktijkonderwijs mogen niet groter worden, zodat we aan alle leerlingen echt aandacht kunnen geven’

Zorg dus, niet alleen om de leerlingen binnen boord en aan een diploma te helpen, maar ook over aankomende bezuinigingen. “Scholen moeten wel hun werk kunnen blijven doen, en liefst wat beter”, zegt regioidirecteur Amsterdam van Wellantcollege Léon Admiraal. “Het is belangrijk dat we een sluitend zorgaanbod in stand houden in de regio en op de afzonderlijke scholen. Er is een goede samenwerking, scholen hebben specialismen, we hebben dat al redelijk goed georganiseerd. Onze zorg is nu dat dat ook zo blijft.”

Grenzen stellen

Wellantcollege heeft 23 vmbo-vestigingen in vijftien verschillende samenwerkingsverbanden. Dat betekent vijftien keer dezelfde discussie over profilering en afstemming. Het aoc vroeg om ondersteuning van het Algemeen Pedagogisch Studiecencentrum (APS). Klaas Hiemstra begeleidt Wellantcollege bij het gesprek hierover. Volgens hem kun je alleen maar goed afstemmen binnen het regionale samenwerkingsverband als je je eigen profiel duidelijk hebt en als je kunt aangeven waarom je goed bent in de dingen die je doet. “Scholen moeten goed nadenken over hun plek in het geheel en over hoe ze die voor het voetlicht brengen. Eén zwakke schakel binnen het samenwerkingsverband heeft gevolgen voor de hele regio.”

In Wellantcollege is met alle schoolleiders een gesprek gevoerd over de gevolgen van Passend onderwijs. Het aoc stelde een kader op voor de vmbo-vestigingen waarin onder andere staat wat scholen in dit verband moeten aanpakken. Wat betreft de profilering

belangrijk. De school geeft jaarlijks voorlichting aan de leerkrachten van groep 8 van de basisscholen over de manier waarop de informatie over de leerlingen bij het voortgezet onderwijs terecht moet komen. Het helpt nauwelijks, want: “om de twee jaar wisselt die functie van persoon.” Ook de school in Montfoort wil grenzen

Teamleiders vinden dat de cyclus van leerlingbegeleiding overeind moet blijven

stellen aan het aantal zorgleerlingen. De school telt 425 leerlingen, waarvan vijftien of zestien leerlingen met een rugzakje. Seeger: “Twaalf of dertien daarvan kunnen we goed opvangen. Voor die anderen moeten we extra zorg in huis halen.”

Doorlopende cyclus

Door het formuleren van een duidelijk profiel is het mogelijk om onderwijs en zorg in de regio af te stemmen. Maar hoe omschrijf je de kwaliteit van je profiel? Hiemstra: “Je kunt wel zeggen dat je het goed doet als school, maar als je dat niet hard kunt maken loopt straks die andere school met die zak met geld weg.”

Omschrijven dat je goede zorg biedt, betekent volgens Admiraal “de zorgcyclus goed op orde hebben. Zo’n drie keer per jaar doorlopen we de cyclus vanuit het onderwijs naar de leerlingbespreking, naar handelingsplannen, uitvoering, evaluatie en bijstelling. Dat vergt goede communicatie.” Daarnaast moet de basiszorg goed zijn, zo zegt hij: het klassenmanagement, professionele docenten, de inzet van mentoren, de zorgcoördinator en de leerlingbegeleider en de daarvoor beschikbare uren. Van al die functies en rollen moeten de taakomschrijving en het competentieprofiel goed omschreven zijn. “Daar zijn we al ver in.”

En hoe omschrijf je de professionaliteit van docenten? Hoe maak je onbewust bekwame docenten bewust bekwam? Admiraal: “Door dossiers aan te leggen van de professionaliteit van je docenten. Binnen Wellantcollege is bevoegdheid bijvoorbeeld prioriteit nummer één.” Het aoc bewaakt en ontwikkelt die professionaliteit in de cyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken. Er is een zogenaamde Wellantacademie met instrumenten als lesbezoeken, intervisie, coaching en begeleiding. René de Vries verwacht dan ook geen grote veranderingen op de vestiging Linnaeus. “Wij zijn hier al continu mee bezig. De leerlingenpopulatie verandert voortdurend, leerlingen die anders naar het speciaal onderwijs zouden gaan, hebben we al in huis.”

De trigger

Goede zorg draait om een zorgcyclus die op orde is, om voldoende basiszorg, om de intake en om het personeelsbeleid waarin de professionalisering van docenten wordt bewaakt. Zorgleerlingen zijn de trigger die maken

noemt het aoc een aantal uitgangspunten: streven naar een evenwichtige verdeling van leerwegen, groen invullen op de Wellantmanier, – “dat is met het gezicht naar de stad” – en rekening houden met doorlopende leerlijnen en de interne doorstroom van vmbo naar mbo. Voor de regio Woerden-Montfoort betekent dit alert zijn op de toevoer van zorgleerlingen. Zorgcoördinator Bert Seeger: “Die zorgleerling komt wel, maar we willen een evenwichtige verdeling. De afgelopen jaren hebben we in de regio heel duidelijk gemaakt wat de gemengde leerweg (gl) inhoudt, daardoor hebben we nu die evenwichtige verdeling, en die willen we niet kwijt.” En voor de regio Amsterdam betekenen deze uitgangspunten meer focus op de gl en zorgen voor toevoer van onderop naar een van de hogere segmenten van het mbo. Léon Admiraal:

Bij de basiszorg die de school biedt, hoort ook de docent die kan differentiëren

‘Een school moet kunnen omschrijven waarin zij goed is en waarom’

“Eigenlijk willen we dus af van het zorgimago en meer accent leggen op kwaliteit en groene doorstroom in de hogere niveaus.” Dat betekent grenzen stellen aan het aantal leerlingen met gedragsproblematiek. La Rose: “Eén zo’n leerling in een groep van twaalf kan al een probleem zijn.” Daarom is de kwaliteit van de intake

dat scholen nu expliciet zaken gaan benoemen. Op het niveau van het schoolbestuur dat, onder andere in het samenwerkingsverband, de randvoorwaarden bewaakt, van de locatie die de zorg organiseert, van het team dat de zorg uitvoert en van de docent die zijn eigen professionaliteit bewaakt. Alleen dan zal het geld dat beschikbaar is ten goede komen aan de leerling, aan het primaire proces. Zodat bijvoorbeeld een leerling die toch nog uit het lokaal wordt gezet niet zo maar een uurtje op de gang rondhangt, maar echte opvang krijgt. Zodat de docent terughoort wat er met die leerling gebeurt en leert wat hij kan doen om de leerling binnen de klas te houden.

Kijk voor relevante links op www.groenonderwijs.nl > editie 13

Goede zorg betekent dat een leerling die uit de klas wordt gestuurd, wordt opgevangen

advertentie

Iedereen die duurzaam denkt Komt naar BioVak

BioVak

Vakbeurs voor duurzame landbouw, natuur, voedselkwaliteit en ondernemers met smaak

IJSSELHALLENCOMPLEX ZWOLLE

WOENSDAG 18 JANUARI 2012

van 14.00 uur tot 22.00 uur

DONDERDAG 19 JANUARI 2012

van 11.00 uur tot 21.00 uur

Meer informatie? Ga naar www.biovak.nl

Uniting the Organic World
IFOAM
International Federation of Organic Agriculture Movements
Proud to be part

